

OBČINSKA UPRAVA

Poučni stanovski list zupanom, občinskim tajnikom, občinskim svetovalcem in drugim javnim organom.

Izhaja vsakega 5. in 20. dne meseca, ter stane celoletno 8 kron, polletno pa 4 krone.

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladimir Ravnihar.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani

Cena oglasa je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

O zadnjevoljnih naredbah.

Piše dr. Vladislav Pegan.

(Dalje.)

Sedaj preidemo k zadnji vrsti pismenih testamentov, pri kateri je treba največ previdnosti in opreznosti, da zadnja volja obvelja. Ta slučaj se od prejšnjih razloči v tem, da morajo testamentne priče vsebino oporoke zvedeti.

4. Če testator ne zna ne pisati in ne brati. Tu se ima gledati na naslednje:

- a) da se spisana oporoka vpiče testatorja in treh prič glasno in jasno prebere;
- b) da jo prečita ena izmed prič;
- c) da so vse tri priče skupno navzoče;
- d) da vse tri priče gledajo v pismo oporoke, ko se jo bere;

e) da testator odločno in jasno izjavi, da je testament napravljen tako, kakor je njegova volja;

f) da ga testator lastnoročno podkriža, konečno

g) da ga podpišejo tudi vse tri testamentne priče, kojih ena pripiše h križu zapustnikovo ime.

Kakor je že iz tega razvidno, so te vrste oporoke najtežavnejše pravilno izdelati, zato se pa tudi najlože ovržejo, ker se prerado zgodi, da se ta ali ona okolnost pozabi; zato hočemo dodati k vsem točkam še posebna pojasnila:

K a) in b): Kedaj se oporoka spiše, je za nje veljavnost brezpomembno. Napiše jo lahko kedo, predno priče pridejo ali ob navzočnosti prič. Tudi kedo oporoko sestavi, ni merodajno. Pisec je lahko katera izmed prič, pa tudi lahko vsaka druga moška ali ženska oseba, sorodnik ali nesorodnik. Potrebno je le, da se pred tremi pričami prebere. Nikakor se pa ne sme prezreti, da mora prečitati testament ena izmed prič, tedaj ne kedo drugi. Ker smo doslej že večkrat o pričah govorili, ne da bi

razjasnili, kedo je sposobna priča, opozarjamo, da bomo o tem obširno in natančno govorili pozneje.

K c) in d): Kakor gori v slučaju pod 3., kjer testator zna sicer brati, a ne pisati, tako morajo tudi tukaj biti vse tri priče skupno navzoče, ne druga za drugo.

Ker v predležem slučaju zapustnik ne zna sam brati in se prepričati, če je oporoka v resnici tako spisana, kakor je sam hotel in dalje, če se jo res tako bere, kakor je pisana, določa postava, da jo mora čitati ena priča, ostali dve priči, pa morata v testament gledati in se prepričati, da je res tako zapisano, kakor se bere. Najpripravnejše je, če se ti dve priči postavite vsaka ob eno stran tretje priče, ki testament bere.

K e): Potem ko se je oporoka prečitala, mora zapustnik jasno in nedvoumno izraziti, da je napravljena po njegovi volji. To se najlože zgodi, če katera izmed prič vpraša po prebranju: »Ali je tako prav?«, na kar testator odgovori razločno z »Da«. Pokimanje z glavo samo na sebi je včasih dvomljivo, zato je besedna ustmena izjava najzanesljivejša.

K f) in g): Na to naj zapustnik podkriža lastnoročno testament, križu naj pristavi ena priča testatorjevo ime in konečno naj se priče same podpišejo s pristavkom: »kot priča oporoke« ali »kot priča zadnje volje«, kakor gori pod 2. in 3.

Kaj rado se zgodi, da se na to ali ono postavno določbo pozabi ali da se jo prezre — zlasti ono pod d) — v tem slučaju pa ostane testament lahko vseeno v veljavi, toda ne več kot pismena, ampak samo kot ustmena zadnjevoljna naredba. Seveda je pismena mnogo boljše in zanesljivejša in jo je tudi bolj pripočati kot ustmeno, ker je ta samo v toliko veljavna, kolikor se vedo priče na nje določila spominjati. Če se na pr. od oporoke zapustnika A. dve priči spomi-

njate, da je zapustil revežem občine X. 200 K, tretja priča pa je to pozabila, potem je ta zadnjevoljna določba toda samo zaradi občine X. neveljavna, med tem ko ostane sicer v moči glede onih stvari, ki se na nje vse tri priče spominjajo. Toda o tem več pozneje pri ustmenih testamentih!

5. Konečno imamo še en poseben izjemen način pismenih oporok, namreč takozvane javne, sodniku izročene oporoške. Te vrste testamentov pri nas niso v navadi, a so zelo priporočljive, ker ni treba zraven prič in tudi ne toliko postranskih formalnih okoliščin, kakor pri navadnih testamentih. Vrhu tega pa je še dolžnost sodnika opozoriti testatorja na potrebne okoliščine. Te so:

- a) testament mora biti od zapustnika lastnoročno vsaj podpisan;
- b) zapustnik ga ima izročiti sam (osebno) sodišču;
- c) pri sodišču naj se napravi o izročitvi poseben zapisnik.

Pripomniti je:

K a): Nemerodajno je, kedo je testament pisal in kedar. Priče pri podpisu takega testamenta ni nobene treba. Razven podpisa velja tudi ročno znamenje (križ), ne da bi kedo testatorjevo ime pripisal. Podpiše ozir. podkriža se testament lahko pri sodišču ali pa že prej.

K b): Na sodišču ima zapustnik oddati testament sodniku in ne kakemu pisarnškemu uradniku (kancelistu, oficijalu in dr.). Sicer pa ti itak sami vedo, da ne smejo testamentov sprejemati in nakažejo stranke v takih stvareh vedno na sodnike.

Pri sodišču potem poslujejo s testamentom na sledeči način:

Najprej se vpraša ozir. opozori testatorja, če je testament sam podpisal ozir. podkrižal. Ne da bi se oporoko pregledalo ali prebralo, jo sodnik takoj zavije in zapečati ter na ovitek zapiše čegava zadnjevoljna naredba je notri. Na to se spiše zapisnik o tem, da je zapustnik prinesel sodišču v shrambo svoj testament. Ta zapisnik podpiše zapustnik sam, poleg njega pa še dva sodnika. Če dveh sodnikov ni pri roki, se enega izmed njih nadomesti z dvema navadnima pričama.

To kar je v tem odstavku pod 5) rečeno o sodnikih, velja tudi o notarjih. Tak testament se torej lahko prinese namestu k sodišču k notarju, ki ima iste dolžnosti v tem oziru kakor sodnik.

Posebna prednost takih testamentov je, da nihče ne ve, kaj je njih vsebina ali kako so napravljene, ker jih proti volji zapustnikovi ne sme prebrati ne sodnik ne notar, dalje pa tudi, da se sploh ne izve, če je zapustnik testament napravil, ker sta tako sodnik kakor notar s službeno prisego vezana o tem molčati.

O družbah z omejeno zavezo.

Piše dr. Vladislav Pegan.
(Dalje.)

Pripravljalna dela za ustanovitev družbe so (§ 3.):

1. sklenitev družbene pogodbe in sicer v obliki notarskega pisma;

2. postavljenje poslovodji;

3. pridobitev koncesije pri gori navedenih podjetjih (železnice, izdajanje zastavnih pisem i. t. d.).

Pri vseh drugih razven gori naštetih podjetjih je vsako državno dovoljenje nepotrebno. Posebej omenjamo, da za družbe z omejeno zavezo niso veljavna določila društvenega zakona.

Po teh pripravi se še le da družbo vpisati v trgovinski register, ki se vodi pri vseh deželnih in okrožnih sodiščih. Od časa vpisanja je še le družba obstoječa, prej je sploh ni. Če pa vendar že pred vpisom kedo kaj dela v imenu družbe, ni to za družbo obvezno, nego je dotičnik odgovoren za vse posledice takega prezgodnjega poslovanja (§ 2.).

V svrhu registriranja družbe je predložiti trgovinskemu (okrožnemu ozir. deželnemu) sodišču (§ 9.):

- 1. notarsko pismo z družbeno pogodbo;
- 2. seznamek vseh družabnikov, kojega

imajo podpisati postavljeni poslovodje;

3. izkaz, kolikšen poslovni delež je vsak družstvenik prevzel in koliko je vsakter izmed njih vplačal;

4. seznamek postavljenih poslovodji z njih natančnim naslovom in dokazom o postavljenju. Ta dokaz se ima doprinesiti z legalizovano listino;

5. pri koncesijoniranih podjetjih tudi izvirna koncesijska listina.

Prijavo na sodišče imajo vložiti in lastnoročno podpisati postavljeni poslovodje. Podpisi na prijavi morajo biti legalizovani.

Družbena pogodba mora imeti določeno (§ 4.)

1. Ime (firmo) družbe in nje sedež.

Kar se tiče firme, se zahteva, da ima biti v vsaki označen predmet podjetja ali pa vsaj ime enega izmed družabnikov. Seveda so v firmi lahko tudi imena več ali celo vseh članov družbe. V vsakem slučaju pa mora imeti firma pristavek: „Družba z omejeno zavezo“. Ta pristavek se sme sicer okrajšati, vendar mora ostati beseda „družba“ cela izpisana (§ 5.). Ta predpis, da se namreč ne sme krajšati beseda „družba“ je bil potreben, da se na ta način prepreči zamenjavanje družb od zadrug z omejeno zavezo. To je zlasti potrebno za nemške firme, ki bi se glasile skrajšano: G. m. b. H. To bi se dalo čitati tako: Gesellschaft kakor Genossenschaft mit beschränkter Haftung. V slovenščini bi se torej glasila skrajšana firma na pr.: „Parni mlin, družba z o. z.“

Zdi se nam potrebno tukaj opozoriti na razloček med predpisi glede firme za družbe in za zadruge. Družbe smejo imeti v firmi ali označbo podjetja ali imena družabnikov (a ne drugih oseb). Torej eno ali drugo. Drugače je to pri pridobitnih zadrukah, ki morajo imeti samo označbo podjetja (posojilnica, konzumno društvo i. t. d.), nikoli pa ne smejo obsežati imena katerega izmed zadružnikov ali drugih oseb.

V firmo družbe z omejeno zavezo se ne sme sprejeti kaka označba ali kak dostavek iz kojega bi se dalo sklepati, da je družba pod vladno ozir. oblastveno kontrolo, kakor so na pr. hranilnice, deželne banke i. t. d. (§ 5.).

Sedež firme sme biti samo kak kraj v Avstriji. Izključeno je torej inozemstvo, h kateremu spadata tudi Ogrska in Hrvatska. Ta določba zaradi sedeža je sicer sama ob sebi umljiva in bi lahko izostala. Kar so pa na Nemškem, kjer družbena postava nima tega določila, nastajali prepiri, če sme imeti družba svoj sedež tudi v inozemstvu, se je pri nas v odpravo vsakega dvoma ta določba sprejela.

2. Predmet podjetja.

Že gori smo omenili, da je družba dopustna v vsak namen. Podjetje je lahko pridobitno (obrt, trgovina), zabavno, dobrodelno i. t. d. (§ 1.), a predmet mora biti v pogodbi natančno označen.

3. Višino matičine glavnice (Stammkapital).

Ta glavnica, ki ima biti izražena v kronski veljavi, ne sme znašati pod 20.000 K. Z nižjo glavnico so potemtakem družbe nedopustne.

Ta določba tvori eno najvažnejših kreditnih podlag za te nove družbe. Vsakdo, ki pride z družbo v poslovno zvezo, ve lahko, da je imela začetnega fonda vsaj 20.000 K. Manjših matičnih glavnice ni dopuščati, ker imajo podjetja z manjšim kapitalom gotovo kal smrti in propada v sebi. Sploh se pa mora priznati, da je združevanje kapitala na manjše zneske kot okoli 20.000 K za narodno gospodarstvo ne samo brezpomembno, ampak celo kvarljivo.

Bolj formalne vrednosti je zakonita zahteva, da se ima izraziti znesek matičine glavnice v kronski in ne v goldinarski vrednosti (§ 6.).

4. Znesek vloge, ki jo vsak družabnik vzame na matičino glavnico. Ta znesek se imenuje matičina vloga.

Vsaka matičina vloga mora znašati vsaj 500 K. Kot pravilo velja, da se ima šteti na vlogo samo v gotovem denarju. Takozvani aport t. j. druge dajatve namestu denarja so podvržene posebnim omejitvam; in sicer tako v interesu družabnikov kakor upnikov. Z aport se zlasti pri delniških družbah gode lahko nerednosti v škodo nekterih delničarjev. Z visoko cenitvijo aportov se tirajo kurzi delnic kvišku, da se jih potem spretni špekulantje pravočasno iznebe, predno delnice padejo. To je pri družbah z omejeno zavezo nemogoče že zato, ker ne morejo biti deleži ozir. o njih izdane listine nikdar predmet borzne špekulacije in kupčije. Da pa tudi upniki natančno zvejo, kateri družabniki so prinesli aporte in v kateri višini določa § 6., da ima v slučaju aporta od tega ali onega družabnika pogodba natančno označiti: a) pogodnika, ki ni vplačal v gotovini; b) predmet aporta in c) njega denarno vrednost ozir. ceno, za katero se je aport prevzel.

Če se je kateremu družabniku dovolila kaka posebna ugodnost iz tega ali onega vzroka, se ima to tudi natančno v pogodbi opisati.

Zopet važna določba za vtrditev kredita novih družb je ta, da se mora na vsak delež izpod 1000 K plačati vsaj 250 K, na vsak delež nad 1000 K pa najmanj eno četrtniko. Ta gotovina se ima šteti pred prijavo družbe za registriranje, kajti poslovodje, kojih naloga je dati družbo vpisati, morajo v prijavi potrditi, da se je v resnici že toliko plačalo. Aporti na prevzete deleže pa se imajo donesti družbi pred prijavo v celoti. Glede teh mora prijava obsežati potrdilo, da so družbi že izročeni v razpolaganje.

Vsi aporti so pa dopustni samo toliko, v kolikor to določa družabna pogodba (§ 63 odst. 5).

Za vsako neresnično ali nepravilno potrdilo o vplačilu v gotovini ali o aportih jamčijo poslovodje skozi 5 let osebno (§ 10.). Po preteku 5 let njih obveza iz jamstva ugasne ozir. zastara.

Posebne določbe veljajo glede matičinih vlog pri lokalnih in drugih malih železnicah in pri ladjeplovbi. Postava je vloge in vplačila pri takih podjetjih znižala. Lokalne železnice in ladjeplovne družbe ob Adriji se itak ne ustanovljajo, da bi prinašale dobiček, ampak po večini v povzdigo prometa med posameznimi kraji. Posebno za taka podjetja se bodo izkazale nove družbe zelo pripravne. Da se jih bo pa ljudstvo raje oklepalo, so določene za nje naslednje olajšave (§ 13).

a) matičina vloga vsakega družabnika mora znašati vsaj 200 K;

b) na vloge v gotovini se ima vplačati pri deležih do 400 K vsaj 100 K, pri deležih nad 400 K pa eno četrtnino;

c) če vzame vloge država ali dežela, ni potrebno ob prijavi družbe zagotovila, da je delež plačan, nego zadostuje potrdilo železniškega ministerstva, da je plačilo zasigurano;

d) namesto plačila v gotovini so dovoljene tudi dajatve v naravi, na pr. če družabnik odstopi potrebni svet, če dá družbi material za železnico i. t. d. Železniško ministerstvo mora potrditi, da so te dajatve v naravi že odrajtane ali pa vsaj dovolj zavarovane;

e) predpis, da so aporti samo toliko dopustni, kolikor določa družabna pogodba, tukaj ni veljaven istotako so neobvezne gorenje določbe pod 4. a), b), in c)

Vsi ti olajševalni predpisi pa imajo veljati samo, pri manjših ladjeplovnih družbah, kojih osnovni kapital ne presega svote 200.000 K.

O lovu in lovskih kartah.

Ko so se odpravila zemljiška bremena (robova, desetina i. t. d.), je odpadla grajščinam tudi lovska pravica, vsled katere so smeli samo grajščaki na tujem svetu zlasti na zemlji svojih podložnih neomejeno in poljubno loviti. Ne samo, da so morali lastniki zemljišča pustiti lov izvrševati brez vsake odškodnine, so morali na drugi strani kot podložniki pri teptanju

in pokončavanju svojih pridelkov grajščakom pomagati, ker so jih ti rabili kot priganjače.

To je torej odpravljeno, in danes je lovska pravica tesno zvezana z lastninsko pravico na zemljišču. S tem seveda ni rečeno, da ima vsak posestnik na svojem svetu pravico lova, ker bi to vodilo do raznih nerednosti, silovitosti in do pokončanja divjačine, pač pa je v gotovih slučajih vlastnik zemlje ob enem tudi vlastnik lova.

Da se omejitev lova vzdržuje v postavnih mejah, za to ima skrbeti lovska policija.

Določbe o lovu in o lovski policiji niso po vseh avstrijskih kronovinah enake, ker jih urejajo v posameznih deželah različne deželne postave. Kjer še nimajo svojega lastnega deželnega lovskega zakona, tam velja še cesarski patent od 7. marca 1849, št. 154 d. z.

Naš članek nima namena obširno in popolno razpravljati o lovskem pravu, ker to ne spada v okvir našega lista in ker znanje vsega občinskemu organu ni potrebno, pač pa bomo načrtali najvažnejša načela o lovu. Nekoliko obširneje se bomo bavili z lovskimi kartami.

I. Lov.

Lovov imamo tri vrste in sicer:

1. lastni lov,
2. občinski lov in
3. združni lov.

Lastni lov ima lahko vsak posestnik, ki ima najmanj 115 hektarov se skupaj državega sveta. Če je tak svet prekrizan s cestami, železnicami in vodami, to ne predružači njega značaja kot skupnega kompleksa.

Vse kar ni lastni lov, je občinski lov. Če je torej v občini eden ali več posestnikov, ki imajo vsak za se svoj lastni lov, odpade ves drugi svet v občinski lov. Istotako je vse zemljišče namenjeno občinskemu lovu, če ni v občini nikogar z lastnim lovom.

Kar je po večini dežel občinski lov, to je po nekterih drugih deželah združni lov. Združniki takega lova so oni posestniki, ki nimajo dovolj posestva za lastni lov. Vsi združniki skupaj tvorijo s svojim svetom eno lovsko jednoto, a ne vsak združnik za se. Lovski gospodar pri združnem lovu je takozvana lovska zadruga.

Pri vsaki teh vrst lova se lovska pravica drugače izvršuje. Lastnik lastnega lova je seveda sam za svojo osebo opravičen v svojem revirju loviti ozir. z lovom razpolagati. Glede občinskih lovov določajo zakoni, da se jih ima oddajati redoma potom javne dražbe v zakup. Dražbo ima opraviti po svojih uradnikih okrajno glavarstvo, ki je iz posebnih vzrokov tudi opravičeno osebe, ki niso polnega zaupanja vredne, od dražbe lova izključiti.

Pri združnih lovih, ki jih pri nas sicer ni, velja tudi določba, da naj se oddajajo potom javne dražbe v zakup. Izjemoma se pa dovoli lovski zadrugi, da njen lov upravlja poseben izučeni lovec.

Kakor ravno rečeno ima dražbe v zakup lova opravljati okrajno glavarstvo, ki ima strogo na to paziti, da se z zakupom ne godi škoda bodisi občini kot lastnici lova, bodisi posestnikom sveta, po kojem se lovi. V to svrho imajo politične oblasti dalekosežne pravice, pri katerih niso vezane na podrobne zakonite določbe, ampak samo na prosto prepričanje.

Vsak posestnik lastnega lova, kakor tudi vsak zakupnik občinskega ali združnega lova mora za svoj revir nastaviti potrebno število lovskih paznikov. Ti pazniki, ki jih zapriseže okrajno glavarstvo, imajo pri svojem nadzorovanju v lovskih stvarih iste pravice in dolžnosti kakor redarji (policija).

Splošno je znano, da se ob gotovih časih nekatere vrste divjačine ne sme streljati, ne loviti in nekaj časa po takozvanem lovskem prepovedanem času (Schonzeit), tudi ne prodajati. Ti časi so po raznih kronovinah različni in so večinoma razvidni iz lovskih kart, o katerih govorimo obširno pozneje.

Če se divjačina premočno zaplodi, ali če to zahtevajo kmetovalske ali gospodarske koristi, je opravičena politična deželna oblast (deželna vlada ali namestništvo), naročiti, da se postreli katere vrste divjačina (Abschuss).

Škodo, ki jo napravijo divjačina ali lovci, sme oškodovani zahtevati od lovskega gospodarja, t. j. od posestnika lova ozir lovskega zakupnika. Če se z njim ne more z lepa poravnati zaradi odškodnine, ima tisto določiti politična oblast (glavarstvo) in ne sodišče. Lovski gospodar sam pa sme terjati povračilo škode od neposrednih storilcev pri sodišču. Če je na pr. lovski gost A pokončal ali poteptal posestniku B njegovo žito pri lovu, se sme B držati naravnost lovskega gospodarja C, le ta pa svojega gosta A.

Predno preidemo k lovskim kartam, omenimo še neke posebne lovske določbe: Če je eden ali več posestnikov, ki nimajo dovolj sveta za lastni lov, obkoljenih od vseh strani z revirjem, obsegajočim vsaj 115 hektarov (lovski kolobar), je lastnik tega revirja z lastnim lovom opravičen od občine zahtevati, da mu dá obkoljeni svet, imenovan enklave, proti primerni ceni v zakup. Če posestnik lastnega lova v kolobarju od občine zakupa ne zahteva, izgubi pravico do lova ne samo na obkoljenem svetu (enklave), ampak tudi na lastnem kolobarju, ki pripada potem tudi občini. Tako določa ministrska naredba od 31. julija 1849, št. 342 d. z.

(Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

Častno občanstvo je podelila občina Godovič svojemu rojaku vč. g. prelatu Iv. Rozmanu, župniku pri sv. Jakobu v Ljubljani, povodom njegove zlate maše dne 22. julija t. l.

Novo občinsko predstojništvo. Mestna občina Škofja Loka je dobila novo občinsko predstojništvo, obstoječe: iz župana g. notarja Niko Lenčeka in svetovalcev: dr. Anton Arko, Kašpar Čarman, Konrad Pecher in Lovro Sušnik.

Podpore za šolske stavbe. Kranjski deželni odbor je sledečim šolskim občinam okraja Kamnik dovolil iz deželnih sredstev podpore za leto 1906 in sicer: Jarše 300 K, Dolsko, Nevlje in Skarjučna po 200 K.

Pospeševanje tujskega prometa na Kranjskem. Deželna zveza za pospeševanje tujskega prometa na Kranjskem je priobčila v listih poziv na vse imetnike stanovanj za tujce in letoviščarje, naj jih naznanijo imenovani zvezi, da sestavi le-ta kataster letoviških stanovanj na celim Kranjskem. Zveza bo potem posredovala oddajo stanovanj ter s tem olajšala tujski promet. Tudi mi opozarjamo trgovce in gostilničarje ter bralce našega lista na ta poziv, kajti s tem se bo gotovo zvišal promet s tujci in letoviščarji v kakem kraju in ta kataster bo le v korist dotičnemu kraju, v prvi vrsti pa trgovcem in obrtnikom. Zato naj ti v lastnem interesu prigrasijo svoja in tudi drugih vaščanov stanovanja, ki jih lahko oddajo za letoviško sezono.

Trgovska in obrtniška zbornica za Spodnje Štajersko. Novi državni poslanec za spodnještajersko splošno volilno kurijo dr. A. Korošec je stavil v državnem zboru jako umesten predlog, da se za Spodnje Štajersko ustanovi trgovska in obrtniška zbornica. Slovenski trgovci in obrtniki na Štajerskem nimajo v trg. in obrt. zbornici v Gradcu, kamor spadajo, niti enega zastopnika, kar je več nego krivično. Tako važna korporacija za trgovski in obrtni stan bi se gotovo morala izvojevati v najkrajšem času tudi za štajerske Slovence, kajti doklade zanjo plačujejo istotako kakor Nemci, toda koristi nimajo nobene. Velike podpore, ki jih zbornica daje, gredo le za nemške zavode in nemške naprave in tako se s slovenskim denarjem podpirajo narodni nasprotniki. Novoustanovljeno sloj. trgovsko društvo v Celju je v prvi vrsti prevzelo tudi nalogo, da se bo na vse načine potegovalo za ustanovitev spodnještajerske trgovske in obrtniške zbornice. Potem bo tudi bolje na polju trgovine in obrta za štajerske Slovence, ker bi se z moralno in materialno podporo zbornice morale ustanoviti prepotrebne trgovske ter obrtnonadaljevalne šole. Želimo le, da bi to ne bila samo pobožna želja, ampak da bi se ta zahteva tudi dejansko uresničila.

Novi občinski davki. Občine imajo toliko poslov in izdatkov za prenešeni delokrog in toliko šolskih bremen, da pač ni čudno, če se na vse strani gleda, kje bi se našel nov vir dohodkov zlasti pri večjih občinah. Taki dohodki bi se dali doseči, če se pobira davek od tega, kar pridobiva stavbeni in drugi svet na vrednosti. Tako ima na primer svet v občini, ki dobi novo železnico ali kako večje industrijsko podjetje, v par letih trikrat do štirikrat večjo vrednost kot preje. Od tega vrednostnega prirastka naj bi se pobiral občinski davek v gotovih odstotkih. S tem bi bilo marsikateri občini pomagano. Med Nemci delajo zelo za uvedbo tega davka, med Slovenci se je dosedaj zanj oglašil samo letošnji vseslovenski delavski shod v Preski.

Dva občinska zastopa razpuščena. Med občinama Petrovče in Velika Pirešica (sodni in politični okraj Celje) je nastala meja prepirna. Ker se ta ne da kratkim potem dognati in ker so bile zaradi sporne meje tudi občinske volitve neveljavne, sta bila občinska zastopa obeh občin razpuščena. Občinske posle vodita v obeh krajih kot vladna komisarja dosedanja župana.

Državnozbornska volitev za kmečke občine okraja Celje-Brežice je bila 17. t. m. Izvoljen je bil z

2518 od 2679 oddanih glasov Slovenec g. dr. Fran Voušek, c. k. viš. deželno-sodni svetnik v Mariboru.

V Št. Ilju v Slov. Goricah so dobili nov slovenski občinski zastop namesto dosedanjega nemškega. Županom je bil izvoljen slovenski narodnjak, veleposestnik g. Fran Thaler. Zoper to izvolitev so se Nemci pritožili in res je vlada volitev razveljavila. Na to so g. Thalerja drugič izvolili županom, in je on kot tak že potrjen. Doslej je bil Št. Ilj vedno v nemških rokah.

Občinske volitve v Teharjih so se vršile 21. in 23. julija t. l. Zmagali so pristaši Nemcev, ker so si napravili vse polno volilcev, ki plačujejo po 3, 4 in 5 vinarjev davka. Slovenci so se zoper volitev pritožili. Po zimi so zmagali Slovenci, takrat so se pritožili Nemci in je vlada njih pritožbi vstregla in volitev razveljavila.

Nov župan v Celju. V Celju se prejšnji župan g. Julij Rakusch ni dal več voliti ozir. je izvolitev odklonil. Mestni očetje so vsled tega izvolili županom g. dra. Henrika pl. Jabornegga, odvetnika v Celju, rodом iz Tržiča na Kranjskem, njegovim namestnikom pa primarija celjske bolnišnice g. dra. Gregorja Jesenko.

Z mestnega urada v Celju. V pokoj je stopil dosednji uradni predstojnik mestnega urada g. Tomaž Fürstbauer. Na njegovo mesto je prišel bivši urednik „Deutsche Wacht“ dr. Ambroschitsch.

Zavarovanje mestnih blagajn. Ker se v zadnjem času premnogokrat dogajajo vlomi v večje blagajne in ker je nastavljanje posebnih nočnih čuvarjev predrago in večkrat tudi zelo nezanesljivo sredstvo zoper vlome, so se osnovala posebne zavarovalne družbe, ki proti plačilu premij povrnejo škodo vsled vloma. Občinski svet v Mariboru je sklenil zavarovati vse mestne blagajne proti vlamu pri zavarovalni družbi „Rheinania“.

Enojezične poselske in delavske knjižice. Nekaterе nemške občine z lastnim statutom so začele velikansko agitacijo za to, da se uvedejo samo nemške poselske in delavske knjižice namesto dvojezičnih. Če se jim posreči izvojevati sodbo upravnega sodišča, ki jim bo to izdanje samo nemških knjižic dopuščala, bo treba misliti na to, da se to Nemcem vrne s samoslovenskimi knjižicami.

Delavske hiše. Občinski svet v Celovcu je sklenil zidati na mestne stroške več delavskih hiš. Zato je naročil mestnemu stavbinskemu uradu, da sestavi in predloži načrte ter proračune za stanovanja približno 50 delavskih družin.

V Beljaku je občinski zastop sklenil za popravo mestne farne cerkve sv. Jakoba potrošiti 25.000 K. — Dalje je isti občinski zastop dovolil 40.000 K za prezidanje deške meščanske šole. Da se zadosti mestnim potrebam, se je sklenilo spopolniti mestne vodne naprave pri Sv. Martinu s tem, da se sezida moderna vodna dvigalna naprava.

Tatvina ali gozdni prestopok? 15-leten fant je v gozdu polomil nekaj suhih vej in jih odnesel domov. Vredne so bile 30—40 vinarjev. Ta stvar se je izročila sodišču, ki je fanta zaradi prestopka tatvine obsodilo na 12 ur zapora. Ta kazen je sama na sebi malenkostna, a če se pomisli kakšne posledice ima za celo življenje obsoda zaradi tatvine, sviri to pred naglimi ovadbami in sodbami. V tem slučaju se je našel človek, ki se je za obsojenega fanta pobrigal in zadevo spravil pred najvišje sodišče. Le to je pa izreklo, da se je s sodbo okrajne sodnije kršil

zakon in je fanta oprostilo z utemeljevanjem, da se ni pregrešil zoper kazenski ampak zoper gozdni zakon, ki take malenkostne poškodbe kaznuje v § 60. odst. 3 kot gozdne prestopke. Gozdne prestopke kaznuje politična oblast, ne sodišče. To je važno: kajti fant bo pri politični oblasti dobil najbrže tudi kakih 12 ur zapora, a vendar bo lahko rekel, da je sodno nekaznovan, lahko bo dosegel v civilni in vojniški službi vse časti, ki bi mu ostale zaprte, če bi bil zaradi tatvine po kazenskem zakonu obsojen. Svoj čas je tudično ministrstvo sodišča opozarjalo tudi na malenkostne poljske poškodbe, če se na pr. mimogrede odtrga grozd ali sklata par jabolk i. t. d., da se jih nima soditi po kazenskem zakonu, nego da se ima take ovadbe odstopati občini v kazensko poslovanje.

Sežiganje mrličev. Okoli 70 avstrijskih občin je sklenilo prositi pri vladi, da se oskrbi zakon, ki bi dovoljeval sežigati mrliče in sicer samo fakultativno t. j. za one, ki sami žele biti po smrti mesto pokopani sežigani. Tem občinam se je pridružilo tudi glavno mesto Ljubljana že l. 1903. Ko je nastopila sedanja baron Beckova vlada, je predložila posebna deputacija odposlancev raznih mest posameznim ministrom prošnjo za fakultativno sežiganje mrtvih. Ministri dr. Pacak, dr. Foit, dr. pl. Derschatta in Prade so se izrekli o stvari ugodno. Z verskega stališča se sežiganje mrličev ne da odobravati, ker mu je katoliška cerkev nasprotna. Tudi kriminalistom sežiganje ni všeč, ker se pride mnogokrat še le dolgo po smrti tega ali onega na sled kakemu hudodelstvu, koje je mogoče dognati samo na podlagi raztelesenja (sekciranja). Če se pa truplo takoj po smrti sežge, je seveda izključeno raztelesenje in kriminalisti pridejo ob marsikak zanimiv slučaj.

Tobačne zaloge in trafike.

Ni še poteklo desetletje, odkar je finančno ministrstvo izdalo več važnih predpisov, tičočih se tobačnih zalagateljev in trafikantov ter uredilo z obširno naredbo ustanovitve novih in oddajo že obstoječih tobačnih zalog in trafik.

Prodajo tobaka in tobačnih proizvodov, ki tvorijo v Avstriji monopol države, ker si le-ta pridržuje edino zase pravico do njih izdelovanja ter razpečevanja ter kaznuje vsakega, ki bi posegel v to pridržano pravo po dohodarstveno kazenskem zakonu, se vrši edinole v državnih prodajališčih.

Prodajalci v teh prodajališčih so v trgovsko-pravnem zmislu komisijonarji države; kajti oni prodajajo v lastnem imenu za tuj (državni) račun proti proviziji.

Takih prodajališč imamo predvsem troje: velike prodaje ali tobačne zaloge, male prodaje ali trafike in prodaje špecialitet. Poleg teh je navesti še takozvane domače trafike ter železnične trafike.

Razmerje le-teh prodajnih organov napram erarju temelji na posebnih pogodbah, sklenjenih z državo in spadajo tožbe iz tega kontraktne razmerja pred civilna sodišča; v tem razmerju torej ne veljajo predpisi obrtnega reda; vendar pristojna finančni upravi nekako vrhovno nadzorstvo, kar se kaže v obširni kon-

troli in v dohodarstvenih (ne le konvencionalnih) kaznih, ki jih erar v slučaju kršenja predpisov diktira svojemu protikontrahentu.

Za vsako zgoraj naštetih vrst veljajo posebni predpisi.

Ena glavnih razlik med tobačnimi zalogami ter trafikami je ta, da se oddaja tobačna zalog edinole temeljem javne konkurenčne obravnave, dočim se trafike oddajajo potom konkurence, kakor tudi potom koncesije, tako, da razločujemo konkurenčne in pa koncesijske trafike.

Še en način oddaje bodi tu omenjen, namreč oddaja „pod roko“ ali „kratkim potom“ — namreč brez vsakega daljšega pravnega postopka; taka oddaja je le mogoča v gotovih slučajih pri malih koncesijskih trafikah in pri trafikah na železničnih postajah.

V prvi vrsti omenjamo tu tobačne zaloge. Te zaloge dobivajo tobak in tobačne proizvode naravnost iz državnih skladišč, same zase pa tvorijo zopet nekaka skladišča napram trafikam, ker je njih naloga, zalagati, to je preskrbljevati s potrebnim materijalom malo prodajo.

Vsakemu zalagatelju tobaka so v to svrho podrejeni vsi trafikanti v gotovem okrožju, ki tvori založni rajon ali okoliš. Zalagatelj je zavezan jih zalagati, a tudi vsak trafikant njegovega okoliša se sme obračati le do njega. Samovlastno se nikakor ne sme preskrbovati iz kake druge zaloge in le, ako bi imel tehtne razloge za to, se sme obrniti pismenim potom s tozadevno prošnjo do finančne uprave, ki mu tako izjemno postopanje pač lahko dovoli, toda le, ako je oškodovani zalagatelj s tem zadovoljen.

Kadar je treba oddati tobačno zalogo, razpiše finančno oblastvo prve inštanice (pri nas finančno ravnateljstvo v Ljubljani) konkurz, ki se nabije na uradni deski ter razglasi v časopisu. V tem javnem razglasu je označen termin, do katerega je vložiti ponudbe ali oferte. Ponudnik ali oferent se mora zavezati, da se podvrže obstoječim predpisom, mora v offerti označiti hišo in lokal, kjer namerava izvrševati prodajo v slučaju podelitve, se mora izraziti, da-li namerava zalogo izvrševati samo zase ali združeno z drugim obrtom (v poslednjem slučaju bi moral vsak posel zase oskrbljevati), mora navesti, je-li že prej kdaj bil zalagatelj ali trafikant, potem koliko dohodka (pavšalne ali odstotne provizije) zahteva ter se mora zavezati, da ostane 6 mesecev vezan na ponudbo. Ako pa ne zahteva nikake provizije, ima navesti, koliko namerava državi na leto plačati na vračilih iz dobička.

Ponudnik ima obenem položiti vadij v okroglem znesku poluodstotnega prometnega zneska zadnjega leta; koliko je znašal promet zadnjih dvanaest mesecev, je povedano v konkurenčnem razglasu. Vadij je položiti v gotovini ali v vrednostnih papirjih pupilarnosti.

Vadij zapade državi, ako bi ponudnik odstopil od ponudbe pred pretekom šestih mesecev.

Ponudbi je treba priložiti uradno pobotnico o položitvi vadija, spričevalo o polnoletnosti, o avstrijskem državljanstvu, npravnostno spričevalo, ki ne sme biti staro nad dva meseca in načrt lokala.

Osebe, ki se ne morejo pravnoveljavno zavezati ali pa ne morejo samostojno oskrbljevati svojega premoženja (n. pr. mladoletni, pod kuratelo ali pa v konkurzu se nahajajoči), javni, dvorni in državni uslužbenci, inozemci (torej tudi Ogri) ne morejo priti v poštev kot oferenti. Istotako pa tudi ne osebe, ki so še v preiskavi ali pa že obsojene radi tatvine, poneverjenja ali udeležbe pri le-teh hudodelstvih ali radi goljufije, če pravne posledice obsodbe v zmislu zakona z dne 15. novembra 1868 še obstajajo; tudi ne osebe, ki so ali še v preiskavi ali pa pred manj nego tremi leti bile obsojene radi tihotapstva, težkega dohodarstvenega prestopka, ali pa prestopka zakona v zaščito državnega monopola; tudi ne taki, katerim se je prodaja kazenskim potom odvzela in od katerih ni pričakovati dobrega oskrbljevanja, ali ki nimajo primerne lokala in slednjič oni, ki so se zakesnili z oferto ali pa predložili pomanjkljivo ali nezadostno opremljeno ponudbo.

Zaloga se podeli navadno onemu, ki je stavil najnižjo skupno zahtevo.

Podelitev se izvrši ustmeno in protokolarčno.

S podpisom zapisnika je pogodba sklenjena. Zalagatelj dobi licenco ter izvod obstoječih prodajnih predpisov in je upravičen do naslednjih dohodkov: do dobička, ki ga ima kot trafikant iz male prodaje (trafike), ki je obenem zvezana z zalogo; kajti zalagatelj je napram trafikantom založnik, napram konzumentom pa obenem tudi sam trafikant; nadalje do provizije od poštnih ter kolkovnih vrednostnih znamk in listin, ki jih obenem prodaja kot trafikant konzumentu (le-to provizijo ima navesti v oferti toda ne z višjim nego eno in polodstotnim zneskom), slednjič eventualno še do (navadno pavšalno odmerjene) založne provizije, ki jo dobiva kot zalagatelj od materijala dobavljenega trafikantom.

V trafikah ali malih prodajah, kamor spadajo tudi s tobačnimi zalogami združene takozvane založne trafike, se prodajajo konzumentom vsi tobaki in tobačni izdelki, ki so navedeni v splošnem tarifu po tam označenih tarifnih cenah.

Tak tarif mora biti nabit na vidnem mestu v vsaki trafiki.

Kdor bi prodajal po višji ceni, bi za kazen izgubil licenco. Tudi licenca mora biti nabita v vsakem prodajališču na očitnem kraju.

Trafikanti imajo pravico do razlike v znesku med lastno kupno ceno in kupno ceno konzumentov, do provizije od vrednostnih znamk in listin, ki naj ne znaša nad eden in pol odstotka, in pri loterijskih kolekturah tudi na provizijo od vlog igralcev. Od

pravkar omenjenega dobička iz razlike kupnih cen so pa zavezani državi nekaj vračati in sicer je plačati to vračilo, ako znaša na leto do 10 K v pololetnih, ako znaša več kot 10 in do 120 K četrletnih, ako pa presega tudi ta znesek, v mesečnih naprejplačljivih obrokih.

(Dalje prih.).

Vprašanja in odgovori.

51. Vprašanje: Županstvo v K.

Mejni carinski urad v Italiji zahteva od tukajšnega županstva spričevala od voznikov radi zdravstvenih ozirov živine v italijanskem jeziku, ako ne jih zavrne in jih ne pusti v Italijo.

Prosi se pojasnila.

Odgovor:

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Italijo določa, v katerih jezikih se taka spričevala sprejemljejo: namreč v nemškem in laškem. S tem pa ni rečeno, da bi bilo županstvo primorano take zdravstvene izkaznice izdajati v nemškem ali laškem jeziku, nego jih napravi lahko v slovenskem jeziku, a stranka si mora za carinski urad oskrbeti poverjeno po zapriseženem tolmaču prirejeno prevsto (prevod) v nemški ali laški jezik. Na ta način se pa spravlja stranka v stroške. Svetujemo Vam, da dajete strankam ozir. colninskemu uradu dvojezična slovensko-laška spričevala, ker tako najbolj vstrežete občanom in jim prihranite vsako sitnost.

52. Vprašanje: G. Matija V—c.

1. Kedo da na Štajerskem dovoljenje za pobiranje občinske naklade na pivo?

2. Kedo pobira za občino te naklade?

Odgovor: Po mnogih deželah je še neizpremenjena določba deželnega občinskega reda, da je potreben za pobiranje občinske naklade na pivo in žganje (od iztočene, ne od pridelane pijače) poseben deželni zakon. To določbo je imel tudi štajerski občinski red. Najdete jo v § 78. Ta določba pa je odpravljena s postavo od 18. maja 1894 šte. 41 štaj. dež. zakonik, ki pravi, da je za pobiranje naklade potrebno samo dovoljenje deželnega odbora, kateremu pa mora pritrditi namestništvo.

2. Naklade so samostojni občinski davki, — v nasprotju z dokladi, ki se pobirajo v odstotkih k direktnim davkom. Naklade nimajo nikake zveze s pravim vžitninskim davkom, nego so čisto samostojne, — zato jih ima občina sama pobirati, dočim pobira doklade za občino ona oblast, ki sprejemlje pravi davek, h kateremu se doklade pribijajo — Načeloma se dovoljuje občinam pobirati naklado od iztočenega piva za 1 hektoliter k večjem 3 K 40 v, od žganja pa po 22 v za vsako hektolitrovo stopinjo (na pr. od hektolitra žganja, ki ima 15 stopinj: 15 krat 22 vinarjev t. j. 3 K 30 v).

Ljubljansko barje in njega osuševanje.

Poročal nadinženir Ivan Sbrizaj.

(Nadaljevanje.)

To so torej velepomembne besede veččaka. Seziganje barja je tudi obsodil; kako škodljivo da je, kasneje označim. Sicer je pa spoznal dr. Meissel,

kakor sem že omenil, barjansko zemljo za kulturo zelo sposobno ter se je po njegovem nasvetu ustanovilo s podporo ministrstva poskuševališče na Peruzzijevem posestvu v Lipah, torej sredi barja; za kulture so se uporabljala umetna gnojila. Ti poskusi so se obnesli nepričakovano dobro, dasi je svet tam posebno nizek in zemlja slabotna, torej pravo barje.

Tudi deželni odbor in deželni zbor sta storila v povzdigo te kulture in v izboljšanje vsled povodnji obstoječih nevzdržljivih razmer, kar je bilo dosedaj sploh mogoče. To priča posebno zasedanje deželnega zbora iz l. 1889., v katerem se je sklenil deželni zakon za regulacijo Ljubljane in Gruberjevega kanala po Podhagskega alternativnem načrtu; žal, da ta zakon, kakor sem omenil, ni zadobil Najvišjega potrjenja, sicer bi imela Ljubljana in barje danes že drugo lice, ono, katero jima gotovo vsak rodoljub želi. Gotovo je pa, da je bila takrat naša poslanska zbornica vneta za ta dela, ker je uvidela velike koristi za barje in za svoje glavno mesto.

Toda povrnimo se zopet k obdelovanju barja. Dr. Meissel je obsodil njega sežiganje. Da je ta obsodba popolnoma utemeljena, sledi tudi iz naslednjih podatkov gospoda dr. Kramerja, ravnatelja tukajšnjega kmetijsko-kemičnega preizkuševališča. Iz dr. Kramerjevih kemičnih preiskav barskih prstí je jasno, da ima na primer ta prst (to je zgornja in spodnja plast) na 1 ha in 40 cm globoko v sebi: 5361 kg kalija, 1730 kg fosforne kisline in 14.432 kg dušika. To priča, da ima ta prst mnogo redilnih snovi in osobito dosti dušika ter da je vsled tega tudi jako rodovitna. Dušik se nahaja v organskih tvarinah zemlje, to je v šoti, oziroma v humusu. Vsakdo torej lahko razvidi, kako neracionalno in nespametno je, barje sežigati. Pri požiganju zgore organske snovi in dušik, ta najdražja redilna rastlinska snov, uide v zrak. En kg organskega dušika v umetnih gnojilih stane danes 20 vin., torej kdor požge danes 1 ha barske zemlje, vrže proč, in to samo pri površni plasti, okoli 8000 kron. Ako se barje požiga, potem njiva ali pašnik prvo in drugo leto bolje rodita, in to vsled kalija in fosforne kisline, ki je bila v pepelu sežganih organskih snovi, tudi plevel se pri tem uniči; vse to pa ni v nikakem razmerju z izgubo toliko važnega dušika. Take njive in senožeti rode čez par let le slabo, če imajo tudi primerno zadostno kalija in fosforne kisline, kajti primanjkuje jim dušika.

Vprašanje je, kaj naj barjan stori in kje naj se pouči, da bo svoj svet racionalno obdeloval. Temu vprašanju bodi kratek odgovor: barjanu je treba le vprašati in videti, kako se barje obdeluje, vse potrebno dobi na poskuševališčih. Poskuševališč imamo sedaj, kolikor mi je znano, petero, in sicer: v Blatni Brezovici, pri Studencu, na posestvu dr. Koslerja, na Karolinski zemlji in v Logu; v Lipah se je radi Peruzzijeve smrti opustilo. — Na teh poskuševališčih se imajo dobivati kolikor mogoče natančni podatki o umnem obdelovanju barjanske zemlje, o pridelavanju raznih

semenskih vrst in o gnojenju z raznimi umetnimi gnojili. Pristop na ta poskuševališča ima vsak barjan in dobi vsakdo pojasnila, katerakoli zahteva, seveda se mora za to zanimati. Posebno ugodno vplivajo umetna gnojila. Iz dr. Kramerjevih poskusov sledi, da je barska prst že sama na sebi rodovitna in se že s primerno malo množino gnojil dosežejo dobri uspehi, posebno pri ugodnem vremenu. Pri današnjih vodnih razmerah je seveda obdelovanje barja, ki je podvrženo poplavam — loterija, kakor se izraža dr. Meissel. Najpoprej barje osušiti, potem je šele misel na umno obdelovanje na mestu.

Osušenje se da doseči, kakor znano, po načrtu Podhagskega. Po tem načrtu se spodnja mineralna ali kulturna plast na približno 12.000 ha odkrije in šota se, kjer se še nahaja, odstrani; iz 3000 ha pa tega ne bo mogoče storiti, oziroma se ne bo smelo, ker leži spodnja plast še vedno za 1'70 do 2'50 m pod že znižano visoko vodo. Vprašanje je, kako naj se to zadnje površje, na katerem bo še šota morala ostati, obdeluje? Na to vprašanje odgovarja inž. Podhagsky sledeče: Posebno bo skrbeti, da se šota ne osuši popolnoma, da bo torej spodaj še vedno toliko mokrote, kolikor je rastline za uspevanje neobhodno potrebujejo. Iz tega razloga naj bodo stranski vodo-odvodni jarki le toliko globoki, da ne bo njih dno segalo več kot 1'50 m pod prihodnje obdelovalno površje; pri tej globočini bo obdelovanje še vedno mogoče. Ta šotna tla bo treba le kot travnike obdelovati. Iz enega, precej znatnega dela tega površja se sicer šota tudi ne bo smela popolnoma odstraniti, vendar se bo dosegla spodnja plast s pomočjo ne preglobokih jarkov. Tukaj se priporoča za obdelovanje metoda Rimpava na lehe. Končno so še površja, pri katerih leži spodnja plast le malo pod znižano visoko vodo; tukaj se bo smela šota popolnoma odstraniti, če se bodo ti deli z nizkimi nasipi zavarovali.

Iz tega kratkega poročila se razvidi, da bode mogoče one dele barja, iz katerih se šota tudi po izvršeni uravnavi ne bo smela odstraniti, uspešno obdelovati, posebno že zato, ker se tudi na to površje ne bodo več razlivale visoke vode.

(Dalje prihodič.)

Listnica upravnistva.

Cenjene p. n. naročnike še enkrat vljudno opozarjamo na zadnjič priložene nakazulce in prosimo, da iste izpolnijo in vpošljejo našemu upravnistvu, da se bo list redno dopošiljal.

Naročnino so plačali: Sl. županstvo Vojsko pri Idriji; sl. županstvo Štorje pri Sežani; sl. županstvo Ciglenca; sl. županstvo Škočjan; sl. županstvo Vič pri Ljubljani; sl. županstvo Ljubno na Štajerskem; sl. županstvo Voloska; sl. županstvo Komen; sl. županstvo Železniki; sl. županstvo Buzet; sl. županstvo St. Vid pri Planini; sl. županstvo Frankolovo pri Celju; sl. županstvo dobrova pri Ljubljani; gospod Novak Ivan, Dole pri Litiji; sl. županstvo Kropa; sl. županstvo Kal pri Kanalu; sl. županstvo Begunje na Gorenjskem; sl. županstvo Črnuče pri Ljubljani; sl. županstvo Vinica; sl. županstvo Sv. Križ pri Litiji.